

Kultura nie-ludzka

Acta Universitatis Wratislaviensis No 3664

PRACE KULTUROZNAWCZE XVIII

Kultura nie-ludzka

Pod redakcją
Aleksandry Kil, Jacka Małczyńskiego,
Doroty Wolskiej

Wrocław 2015
Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego

Rada Redakcyjna

Anna Grzegorzczak (Poznań), Andrzej Gwóźdź (Katowice), Sławomir Magala (Rotterdam),
Roch Sulima (Warszawa), David Worthington (Dornoch)

Redaktor Serii

Dorota Wolska

Sekretarz Redakcji

Krzysztof Łukasiewicz

© Copyright by Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.
Wrocław 2015

ISSN 0239-6661 (AUWr)

ISSN 0860-6668 (PK)

ISBN 978-83-229-3490-6

Publikacja przygotowana w Wydawnictwie Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.
50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 15
tel. 71 3752885, e-mail: marketing@uwur.com.pl

Spis treści

Wprowadzenie (Aleksandra Kil, Jacek Małczyński, Dorota Wolska) 9

Komar i ANT. Ontologia, aksjologia i teoria kultury

Timothy Mitchell, *Czy komar może (prze)mówić?* 17

Viola Krajewska, Piotr Krajewski, *Symbiotyczność tworzenia Elvina Flamingo aka Jarosława Czarneckiego* 59

Andrzej W. Nowak, *Ontologia a aksjologia — co możemy zyskać, a co stracić, używając teorii aktora-sieci? Diagnoza wstępna* 65

Barbara Tuchańska, *Czy Latourowskie badanie sposobów egzystowania pozwala zrozumieć wartości i ich rolę w naszym życiu?* 81

Krzysztof Abriszewski, *Teoria aktora-sieci jako teoria kultury* 99

Aleksandra Kil, *Krótki przewodnik po mapowaniu kontrowersji* 117

Wokół polityki, polityczności i władzy

Leszek Koczanowicz, *Fantomowa publiczność? Komentarz do pojęcia polityki u Brunona Latoura* 133

Michał Wróblewski, *Teoria aktora-sieci, zaangażowany program studiów nad nauką a problem polityczności* 143

Archiwum

Publiczność i jej problemy (fragmenty) (John Dewey) 165

Fantomowa publiczność (fragmenty) (Walter Lippmann) 175

Postscripta Latourowskie

Krzysztof Dix, *Zaufać Brunonowi Latourowi na nowo? Enquête sur les modes d'existence w oczach francuskich krytyków* 185

Dawid Junke, *Dobre Słowo Latoura. Religia i odnowa zbiorowości* 199

Nawiązania

Łukasz Andrzejewski, *Antropologiczne zwierciadło psychiatrii* 207

Łukasz Medeksza, *Ku humanistyce niepoznawczej — przypadek Baumanowskiej Kultury jako praxis* 223

Recenzje

Czym jest obraz? Uwagi na marginesie antologii tekstów Gottfrieda Boehma
(Ewa Kwiatkowska) 249

Socjologia translacji. Nowe spojrzenie na metody badania nauki i technologii
(Mieszko Radecki) 257

Streszczenia 267

Noty o autorach 273

Contents

<i>Introduction</i> (Aleksandra Kil, Jacek Małczyński, Dorota Wolska)	9
The Mosquito and ANT. Ontology, axiology and theory of culture	
Timothy Mitchell, <i>Can the Mosquito Speak?</i>	17
Viola Krajewska, Piotr Krajewski, <i>Symbiosity of Creation by Elvin Flamingo aka Jarosław Czarnecki</i>	59
Andrzej W. Nowak, <i>Ontology and axiology — what can we gain and lose with the Actor-Network Theory?</i>	65
Barbara Tuchańska, <i>Does Latourian inquiry into modes of existence enable us to understand values and their role in our lives?</i>	81
Krzysztof Abriszewski, <i>Actor-Network Theory as a theory of culture</i>	99
Aleksandra Kil, <i>A rough guide to controversy mapping</i>	117
On politics, the political and power	
Leszek Koczanowicz, <i>The phantom public? On Bruno Latour's concept of politics</i>	133
Michał Wróblewski, <i>The actor-network theory, the engaged programme of science and technology studies and the problem of politicality.</i>	143
Archive	
<i>Public and Its Problems (fragments)</i> (John Dewey)	165
<i>The Phantom Public (fragments)</i> (Walter Lippmann)	175
Postscripts to Latour	
Krzysztof Dix, <i>To trust Bruno Latour anew. An Inquiry into Modes of Existence in the eyes of the French critics</i>	185
Dawid Junke, <i>The gospel of Bruno Latour. Religion and the restoration of community</i>	199
Contexts	
Łukasz Andrzejewski, <i>Antropological mirror of psychiatry</i>	207
Łukasz Medeksza, <i>Toward the non-cognitive humanities: A case of Bauman's Culture as Praxis</i>	223

Reviews	249
Summaries	267
Notes on the Authors	273